

Rachunkowość w zarządzaniu jednostkami gospodarczymi

Dr hab. Joanna Dyczkowska, prof. UEW

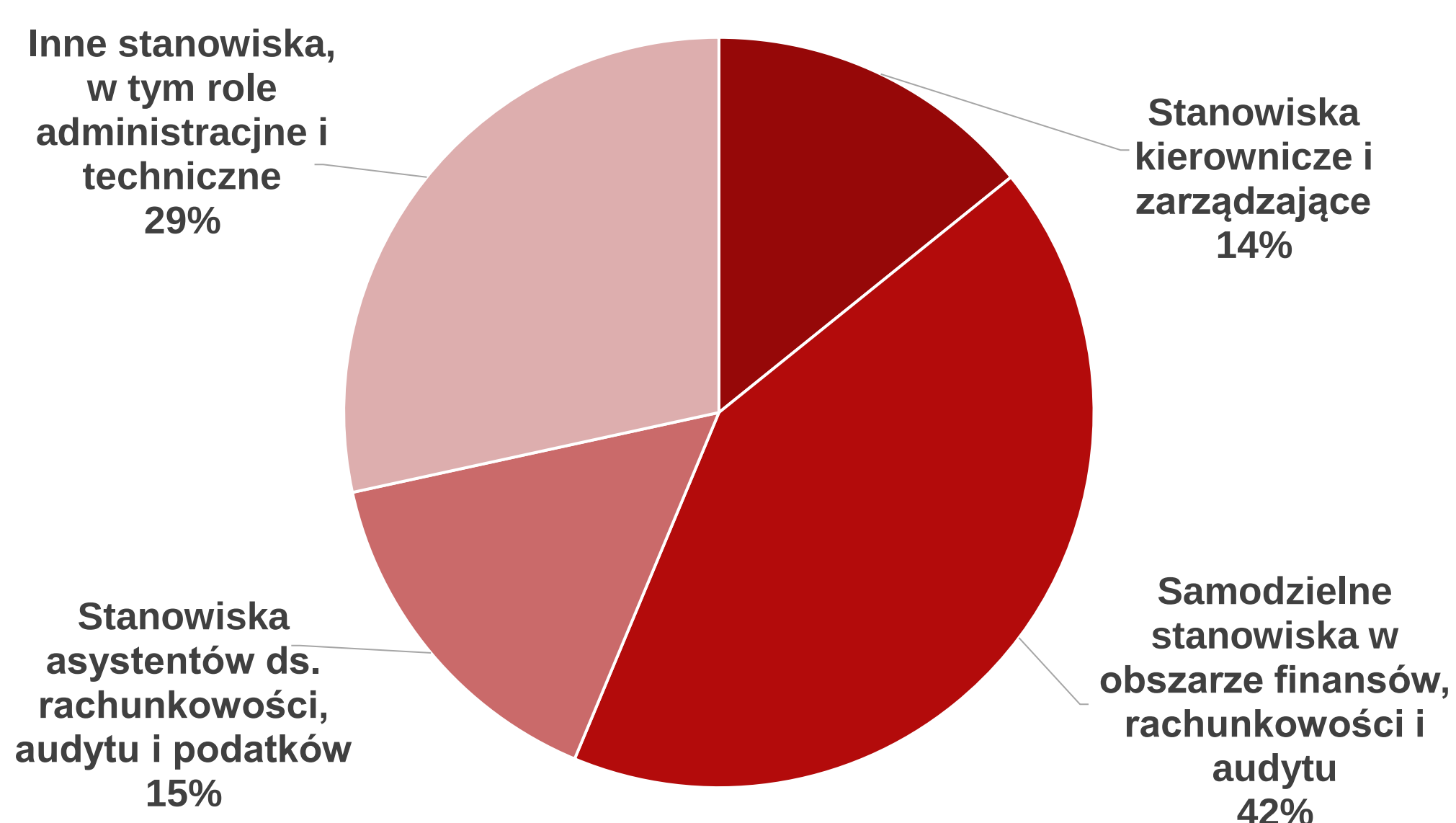
Specjaliści finansowi o sztucznej inteligencji: spostrzeżenia i implikacje

Uzasadnienie problemu badawczego

Rozwój sztucznej inteligencji (AI) wywiera głęboki wpływ na finanse i rachunkowość. Dzięki zastosowaniu AI zmianie ulega tempo procesów decyzyjnych, głównie dzięki zwiększonemu możliwościom analiz danych w czasie rzeczywistym. AI wpływa również na poprawę wydajności operacyjnej, co ma swoje implikacje dla modyfikacji struktur funkcjonalnych organizacji. Rozpoznanie punktów widzenia specjalistów finansowych w tym zakresie jest niezbędne dla zrozumienia: (1) postrzegania roli ludzkiej inteligencji w kontekście możliwości, jakie wnosi AI do obszarów finansów i rachunkowości oraz (2) perspektyw harmonijnego rozwoju tej współpracy.

Metoda badawcza

Badanie przeprowadzono w okresie **od 3 grudnia 2023 r. do 20 czerwca 2024 r.** z wykorzystaniem kwestionariusza badawczego udostępnionego osobom pracującym w obszarze finansów. Łącznie zebrano 183 odpowiedzi. Strukturę respondentów przedstawiono na wykresie 1.

Struktura kwestionariusza

Część pierwsza

- Jak respondenci rozumieją AI i z jakimi obszarami ją wiążą?
- Jakie są perspektywy dotyczące obecnego stanu i przyszłych możliwości wykorzystania nowych technologii przez organizacje, w których zatrudnieni są respondenci?
- W jakich sektorach respondenci dostrzegają możliwości zastosowania AI?
- Czy respondenci dostrzegają wpływ AI w ich obszarze zawodowym i jakie ma to implikacje?

Część druga

- W jakim stopniu respondenci zgadzają się, że pomimo zaawansowanych możliwości AI, ludzka inteligencja, w tym krytyczne myślenie, inteligencja emocjonalna, wiedza i doświadczenie oraz intuicja pozostaną w przewadze nad AI?
- W jakim stopniu respondenci zgadzają się, że powszechne wykorzystanie AI zmieni rynek pracy, wpływając na tworzenie nowych stanowisk, wyparcie pewnych zawodów, skrócenia czasu pracy w tygodniu, poprawę równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz zmianę wysokości płac?
- W jakim stopniu respondenci zgadzają się, że AI stanie się istotnym elementem sukcesu biznesowego, poprawi się interakcja między człowiekiem a AI, zdolność adaptacji będzie kluczową kompetencją w obliczu rozwoju AI, a ludzki nadzór nad AI będzie niezbędny do zachowania zgodności z prawem i etyką.

Wyniki przeprowadzonych badań

- Wyniki badań pokazują, że respondenci wiązali AI głównie z **automatyzacją procesów i automatycznym generowaniem treści**.
- Przetwarzanie danych w chmurze** było jedną z najczęściej wdrażanych technologii w organizacjach, w których zatrudnieni byli ankietowani. Wiele wskazań sugeruje, że organizacje przyjęły tę technologię w **wysokim lub bardzo wysokim stopniu**.
- Korzystanie z **platform konwersacyjnych** (np. chatbotów) i **generatorów do tworzenia treści** oraz **oprogramowania do analizy treści** było w **niskim lub umiarkowanym stopniu** wykorzystywane w organizacjach, w których pracowali respondenci.
- Większość badanych twierdzi, że **AI znajdzie zastosowanie w wysokim lub bardzo wysokim stopniu w IT, handlu elektronicznym, bankowości i ubezpieczeniach**, podczas gdy sektory rolnictwa i budownictwa będą wykorzystywać AI w niskim lub bardzo niskim stopniu.

Badanie pokazuje **znaczące przenikanie technologii AI do różnych obszarów usług finansowych** i rosnącą świadomość pracowników na temat nieuchronności tego procesu. Większość respondentów (**88%**) zgodziła się lub zdecydowanie zgodziła się ze stwierdzeniem, że zauważyła możliwość zastosowania AI w swoim obszarze zawodowym. Co więcej, ponad połowa wszystkich respondentów (**61,2%**) zaprzeczyła, że planuje zmienić specjalizację lub przebranżowić się ze względu na zmiany spowodowane pojawieniem się AI.

1 – Zdecydowanie nie zgadzam się

2 – Nie zgadzam się

3 – Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam

4 – Zgadzam się

5 – Zdecydowanie zgadzam się

Tabela 1. Sztuczna inteligencja a ludzka inteligencja

	Średnia
AI przewyższa o wiele możliwości człowieka, ale nigdy nie zastąpi ludzkiej inteligencji.	3.91
AI nie wyprze krytycznego myślenia.	4.01
Inteligencja emocjonalna stanie się jedną z najważniejszych kompetencji osobistych w obliczu rozwoju AI.	4.02
Wiedza i doświadczenie człowieka sprawdzą się lepiej w rozwiązywaniu problemów strategicznych niż zastosowanie AI.	3.68
Intuicja ludzka sprawdzi się lepiej w rozwiązywaniu problemów strategicznych niż zastosowanie AI.	3.56

Tabela 2. Sztuczna inteligencja i jej wpływ na kwestie pracownicze

	Średnia
AI przyczyni się do stworzenia nowych stanowisk pracy.	3.22
Wiele zawodów zostanie wypartych z powodu powszechnego zastosowania AI.	4.05
Zastosowanie AI przyczyni się do skrócenia czasu pracy w tygodniu.	3.48
Zastosowanie AI przyczyni się do poprawy <i>work-life balance</i> pracowników.	3.41
Zastosowanie AI wpłynie na wzrost wynagrodzeń pracowników.	2.53
Zastosowanie AI wpłynie na obniżenie wynagrodzeń pracowników.	3.37

Tabela 3. Sztuczna inteligencja – co nas czeka w przyszłości

	Średnia
Współczesne przedsiębiorstwa nie osiągną pełni sukcesu bez narzędzi opartych na AI.	3.36
W perspektywie kilku lat ludzie będą z sukcesem współpracować ze AI.	3.90
Zdolność adaptacji do nowych warunków stanie się jedną z kluczowych kompetencji w obliczu rozwoju AI.	4.19
W perspektywie kilku lat ludzie będą wciąż kierowali technologią opartą na AI i monitorowali, czy decyzje podjęte na jej podstawie spełniają wymogi prawne i etyczne.	4.09

Oryginalność badania

Badanie analizuje postrzeganie AI przez specjalistów z obszaru finansów biorąc pod uwagę wiele perspektyw. Po pierwsze bada ich opinie pod kątem perspektywy psychologicznej, pytając ich o interakcję AI z człowiekiem. Po drugie analizuje poglądy ankietowanych na temat ogólnych konsekwencji wdrożenia AI w organizacjach. Po trzecie bada postrzeganie przez respondentów przyszłości związanej z rozwojem AI.